

OPEN OPROEP

Van der Leeuwprijs 2023

Editie 13 | najaar 2023

Rotterdams privaat initiatief voor de publieke ruimte en de ontwikkeling van de stad.

Foto: Aad Hoogendoorn

Auteur:

AIR – Architectuur Instituut Rotterdam, namens de Van der Leeuwkring

Mogelijk gemaakt door:

Van der Leeuwkring

Rotterdam, 31 augustus 2023

AIR Rotterdam
Waalhaven Oostzijde 1
3087 BM Rotterdam
www.airrotterdam.eu

Inhoudsopgave

1. Open Oproep Van der Leeuwprijs – p. 3
  - 1.1 Intro
  - 1.2 Voorbeelden
  - 1.3 Vernieuwing

2. Spelregels – p. 7
  - 2.1 Voorwaarden deelname
  - 2.2 Inzenden
  - 2.3 Informatie en vragen
  - 2.4 Planning
  - 2.5 Jurering

3. Organisatie – p. 8
  - 3.1 Uitschrijver
  - 3.2 Contact

1. Open Oproep Van der Leeuwprijs

1.1 Intro

Welk initiatief maakt het verschil in de stad én maakt kans op een geldprijs van €4000,-? Dit is de zoektocht van deze Open Oproep in het kader van de Van der Leeuwprijs 2023. De Van der Leeuwprijs wordt sinds 2009 jaarlijks uitgereikt door de Van der Leeuwkring, een betrokken groep Rotterdamse opdrachtgevers die vanaf de oprichting in 2005 werkt aan de verbetering van de stad Rotterdam. Om dit te bereiken is de kring op zoek naar private initiatieven die ondernomen worden door individuen, collectieven, stichtingen of bedrijven die een maatschappelijke meerwaarde voor de stad hebben.

Dit doet de kring onder meer met het uitreiken van de Van der Leeuwprijs, waarmee het Rotterdamse initiatieven wilt ondersteunen en inbedden in het bredere debat over de ruimtelijke kwaliteit van de stad. Eerdere winnaars waren onder andere Voedseltuin Rotterdam, Stichting Plezierrivier de Rotte, stadmaker Marco Stout als pionier in het Hoogkwartier, Hockey Club Feyenoord en de herontwikkeling van de Nieuwe Binnenweg. Na twaalf edities heeft de prijs zich bewezen als een waardevol format. Voor de kring zelf creëert de Van der Leeuwprijs een gezamenlijk moment om te reflecteren op wat er speelt in de stad en welke plekken of onderwerpen daar een belangrijke rol in spelen. Voor de winnaars helpt de exposure en de geldprijs om hun positie in de stad te verstevigen.

Deze dertiende editie van de Van der Leeuwprijs is net als vorig jaar in een nieuwe opzet. Genomineerden worden niet enkel door de Van der Leeuwkring en sparringpartners voorgedragen, maar middels deze Open Oproep is het mogelijk voor eenieder om een (eigen) initiatief voor te dragen. Hierdoor wordt meedingen naar de prijs toegankelijker en komen er mogelijk nieuwe en andersoortige initiatieven aan het licht. De winnaar wordt bekend gemaakt op het Stadmakerscongres 2023, dat op 17 november plaatsvindt in Theater Rotterdam.

1.2 Enkele voorbeelden van eerdere prijswinnaars en genomineerden

Voedseltuin Rotterdam (winnaar 2022)

Naast de voorziening van verse groenten voor bezoekers van de Voedselbank, speelt de Voedseltuin een belangrijke rol in de bewustwording van en educatie over groen in de stad. Daarnaast biedt de Voedseltuin kansen aan Rotterdammers die minder makkelijk meekomen. Deze unieke combinatie van functies, in een gebied dat aan grootschalige ontwikkeling onderhevig is, moet volgens de Van der Leeuwkring, bestendig, beschermd en aangemoedigd worden.

Robbert de Vrieze (winnaar 2018)

Maatschappelijk ontwerper, architect en stadmaker Robbert de Vrieze heeft met zijn tomeloze inzet voor diverse stadslabs en het stadmaken veranderingen in Rotterdam in gang gezet met zijn bureau en netwerk Transformers.

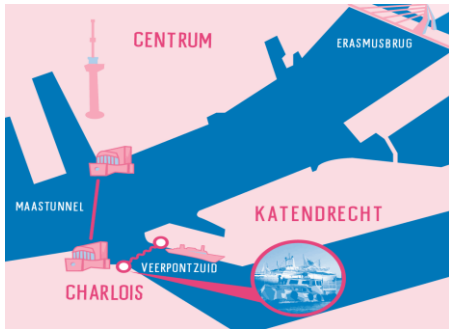
Stichting Plezierrivier (winnaar 2019)

De stichting verbindt ondernemers, culturele organisaties, gemeentes en anderen organisaties en neemt het voortouw in het opzetten en faciliteren van initiatieven langs en op de Rotte. Het team, bestaande uit vrijwilligers Carol Hol, Ewoud Dekker, Erik Rovekamp, Damo Holt, Marja de Bruyn, Mariëlle van den Berge, draagt voorbij hun eigen belang bij aan een betere stad en regio met de Rotte als verbindend ecologisch en recreatief netwerk.

Heilige Boontjes (genomineerd 2018)

Wijkagent Marco den Dunnen en welzijnswerker Rodney van den Hengel startten Heilige Boontjes op om probleemjongeren een perspectief op de toekomst bieden. Dick de Cock, oprichter van de CoffeeCompany, helpt hen met zijn kennis van koffie en engageerde onder meer Kirsten van den Berg als mede-eigenaar en trekker van de huisvesting van de Heilige Boontjes in een getransformeerd politiebureau aan het Eendrachtsplein met een open en gastvrij interieur

Veerpont Zuid (genomineerd 2017)

Met het initiatief van Stedelinks010 tot een pontje tussen Charlois en Katendrecht is het mogelijk te spreken van een 'rondje Maashaven'. Initiatiefnemer Kamiel Verschuren realiseerde bovendien – samen met Vitibuck Architects – het Paviljoen aan de Maashaven en zet daarmee een wezenlijke (mentale) stap in het verbinden van 'Charlois aan het Water'.

De Urbanisten – Waterplein/Benthemplein (genomineerd 2015)

De Urbanisten blijken een jaar na oplevering van het Waterplein bij het Grafisch Lyceum mét de gebruikers een plek te hebben ontwikkeld die op ook voor hen onvermoede manieren kan worden herkend en toegeëigend. En met iedere hoosbui agendeert het plein opnieuw de urgentie van de wateropgave.

Rotterdamse schoolbestuurders en de Gemeente Rotterdam (genomineerd 2018)

De samenwerking tussen Rotterdamse schoolbestuurders en de Gemeente Rotterdam ten behoeve van een hoogwaardig, divers en toekomstbestendig onderwijs op Zuid geldt als een voorbeeld stellend verband tussen publieke en private partijen. Als vertegenwoordiging van deze samenwerking waren Marc Otto (LMC), Henk Post (CVO), Huub van Blijswijk (Stichting Boor) en ook Josine Meurs en haar collega Iris Dudok namens de gemeente Rotterdam genomineerd.

Kijk [hier](#) voor een overzicht van alle prijswinnaars.

1.3 Vernieuwing van de opzet van de Van der Leeuwprijs

De sinds vorig jaar hernieuwde opzet van de prijs komt voort uit de wens van de Van der Leeuwkring om in sterkere mate bij te dragen aan een Rotterdamse cultuur van 'samen stadmaken'. Hierdoor gaat het commitment van de kring, in deze nieuwe opzet van de prijs, verder dan enkel een stevige aanmoediging van een initiatief. De kring zal zich enerzijds actief inzetten om het Rotterdamse ecosysteem van initiatiefnemers van bijzondere programma's in kaart te brengen. Anderzijds gaat de kring actiever kennis, ervaring en netwerken inzetten om het winnende initiatief een stap verder te helpen naast de te winnen geldprijs.

Ter aanvulling de hoofddoelen van de Van der Leeuwprijs:

- i. Met de Van der Leeuwprijs wil de Van der Leeuwkring *agenderen en reflecteren* en daarmee het ecosysteem van bijzondere, typisch Rotterdamse initiatieven in beeld brengen. Agenderen betreft het urgent maken van opgaven waar de stad voor staat en het reflecteren betreft het middels debat de ruimtelijke kwaliteit en recente ontwikkelingen van en in de stad beschouwen.
- ii. De Van der Leeuwprijs is een middel om (nieuwe) initiatieven die het verschil maken in de stad te scouten. Deze Open Oproep draagt hieraan bij, omdat hiermee beoogd wordt een platform te bieden aan initiatieven om in de schijnwerpers te treden of gezet te worden. Als zodanig kunnen door kruisbestuivingen tussen initiatieven en door de Van der Leeuwkring ondersteunde activiteiten nieuwe *bijzondere programma's* aangejaagd worden.
- iii. Tot slot dient de Van der Leeuwprijs ter viering en stimulering van de Rotterdamse cultuur van 'samen stadmaken'. Juist door private initiatieven een platform te bieden, te eren en te stimuleren wordt met de prijs beoogt om *publiek-private samenwerkingen* aan te jagen om de impact van de initiatieven te bestendigen of uit te breiden in de stad.

2. Spelregels

2.2 Inzenden

Met deze Open Oproep is de Van der Leeuwkring op zoek naar private initiatieven, personen of organisaties die een meerwaarde hebben voor de publieke ruimte en de ontwikkeling van de stad Rotterdam. Herken jij daarin jouw initiatief of ken jij initiatieven en personen die in dit profiel passen? Stuur dan het volgende:

- Een motivatie (max. 1 A4) waarin wordt toegelicht waarom het betreffende initiatief of de betreffende persoon/personen genomineerd moeten worden en de Van der Leeuwprijs zou moeten winnen.
- Een portfolio met één of meerdere referenties van huidig en/of eerder werk (max. 5 A4).

2.1 Voorwaarden deelname

- Deelname aan de Open Oproep voor de Van der Leeuwprijs staat open voor eenieder, met uitzondering van juryleden en leden van het uitvoerende comité, inclusief de professionele organisaties waar zij bij betrokken zijn, alsook degenen die op enigerlei wijze betrokken zijn (geweest) bij de voorbereiding van deze Open Oproep.
- Deelname aan deze Open Oproep is kosteloos.
- Deelnemers mogen slechts eenmaal inzenden, hetzij individueel hetzij in teamverband.
- Van deelnemers wordt geacht dat zij op de hoogte zijn van de spelregels en akkoord gaan met de inhoud.

Aanmelden kan tot en met **maandag 9 oktober 2023** via de website van het [Stadmakerscongres](#). De inzender ontvangt na het indienen een digitale ontvangstbevestiging per mail. Als deze binnen 24 uur niet is ontvangen, wordt de deelnemer verzocht contact op te nemen met de organisatie via j.hornis@airrotterdam.eu.

2.3 Informatie en vragen

Vragen van organisatorische aard kunnen tot en met 29 september gesteld worden via j.hornis@airrotterdam.eu. Deze worden binnen vijf werkdagen beantwoord.

2.4 Planning

07-09-2023 – Lancering Open Oproep en startdatum inzenden

09-10-2023 – Einddatum inzenden

02-11-2023 – Bekendmaking genomineerden op de shortlist

17-11-2023 – Bekendmaking winnaar tijdens het Stadmakerscongres 2022

2.5 Jurering

Nadat de inzendperiode gesloten is, worden alle inzendingen geanalyseerd en in kaart gebracht. Vervolgens beoordelen Van der Leeuwkringleden onder begeleiding van AIR alle inzendingen en wordt er een shortlist van initiatieven samengesteld (3-5 initiatieven). De leden gaan op bezoek bij alle initiatieven op de shortlist, waarna een winnaar wordt gekozen. De reflectie n.a.v. deze selectieprocedure wordt opgetekend door een externe auteur en verwerkt in een essay dat uit naam van de Van der Leeuwkring online wordt gepubliceerd op de Stadmakerscongres en Van der Leeuwkring website en mogelijk ook als print wordt gepubliceerd. Uiterlijk 2 november 2023 worden de geselecteerde initiatieven bekend gemaakt via www.stadmakerscongres.nl. De deelnemers krijgen tevens persoonlijk bericht.

3. Organisatie

3.1 Uitschrijver

Stichting AIR Rotterdam is initiatiefnemer van deze Open Oproep, namens de Van der Leeuwkring. Stichting AIR Rotterdam en de Van der Leeuwkring zijn gezamenlijk de uitschrijver.

Van der Leeuwkring

De Van der Leeuwkring bestaat uit Rotterdamse opdrachtgevers voor architectuur en gebiedsontwikkelingen in Rotterdam. De deelnemers van de Van der Leeuwkring zijn op persoonlijke titel verenigd en delen daarmee hun betrokkenheid op een gedeelde publieke ruimte, het private en publieke ondernemerschap en de ruimtelijke kwaliteit van de stad Rotterdam.

AIR - Architectuur Instituut Rotterdam is initiatiefnemer van de Van der Leeuwkring. De Van der Leeuwkring initieerde samen met AIR het Rotterdamse Stadmakerscongres waarop jaarlijks de Van der Leeuwprijs uitgereikt wordt. Hier wordt het debat over de ruimtelijke kwaliteit van de stad gevoerd wordt en wordt jaarlijks een internationale gast – Guest Urban Critic – uitgenodigd, die het lokale Rotterdamse debat internationaal positioneert.

Zie voor de leden van de Van der Leeuwkring <https://vanderleeuwkring.nl/>

AIR - Architectuur Instituut Rotterdam

AIR is het Architectuur Instituut Rotterdam. AIR zet haar programmering en netwerken in voor een breed ontwerpgesprek over de innovatieve, duurzame en inclusieve stad. Met inhoudelijke activiteitenprogramma's slaan wij een brug tussen cultuur en stadsontwikkeling, tussen verbeelding en maken, tussen denken en doen.

AIR werkt aan een vitaal architectuurklimaat en een cultuur van 'samen stadmaken'. Dat doet AIR vanuit de overtuiging dat architectuur een publieke zaak is voor alle Rotterdammers en als kracht kan worden ingezet om de stad tot een aantrekkelijke, duurzame en rechtvaardige stad te ontwikkelen. Het netwerk van AIR bestaat uit ontwerpers, stadmakers, marktpartijen, onderwijsinstellingen, bestuurders en beleidsmakers. Vanuit Rotterdam gaan we op zoek naar landelijke betekenis. Gevoed door lokale en (inter)nationale perspectieven vormt AIR een platform dat de vakgemeenschap en publiek verbindt.

AIR Rotterdam is onder meer initiatiefnemer van het Stadmakerscongres, de Rotterdam Architectuur Maand en organiseert jaarlijks de Rotterdam Architectuurprijs. Voor meer over AIR en de door AIR georganiseerde activiteiten zie: www.airrotterdam.eu

3.2 Contact

Vragen of opmerkingen over deze open oproep doorgegeven worden aan het projectteam van AIR via j.hornis@airrotterdam.eu.